

pılması sırasında işlenmeyen, sıkıyönetim hizmet ve görevi de sayılmayan, güncel nitelikteki suçlara ait davanın Adli Yargı yerinde görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : K.H.

Sanıklar : Hasan Özcivelek ve arkadaşları

O L A Y : Sanıklardan Hasan Özcivelek'in Derbent Nahiyesi Jandarma Karakolu Komutanı bulunduğu sırada sanıklardan Ali Alışlı'nın oğlu Bekir Alışlı'nın ruhsatsız tabanca taşıdığı gerekçesiyle sanık tarafından yakalandığı sırada muamele yapmadığı, tabancayı geri vererek bunun karşılığında Ali Alışlı'dan 10.000 lira para aldığı, Ali Alışlı'nın da rüşvet verdiği, sanığın yine aynı şekilde Ömer Uzun oğlu Ali Uz'un üzerinde ruhsatsız tabanca yakalandığında muamele yapmadığı, tabancayı geri vererek bir koyun ile 10.000 lira rüşvet aldığı, Ömer Uz'un da rüşvet verdiği, keza Ahmet Otal'in ruhsatsız tabanca taşıması nedeniyle yine muamele yapmayarak karşılığında rüşvet aldığı, televizyon yansıtıcısı yaptıracakım diyerek vatandaşlardan para topladığı, böylece zimmet suçunu işlediği, ayrıca köy halkından Süleyman Alkan'dan kahvesini açabilmesi için 1000 lira, İbrahim Kanıcı'dan düğünde tabanca attın diye nezarete atarak 25.000 lira para aldığı, bu şekilde diğer bazı kişilerden de paralar topladığı, Nebi Gürdal'ın Yed-i Emin olarak karakola teslim edilen tomruklarından 6 adedini aşağı bir fiyatla tehditle satın aldığı sanığın böylece memuriyet sıfatını ve vazifesini suistimal suretiyle menfaat temin etme amacıyla irtikap suçunu işlediği Konya C. Savcılığı'nca öne sürülerek, sanıklar hakkında ilk soruşturma yapılması istemiyle kamu davası açılmıştır.

Konya Sorgu Hakimliği; 10.6.1981 gününde, 1981/47-80 sayılı ile; sanıklardan Hasan Özcivelek'in eylemine uyan Türk Ceza Yasası'nın 213/1., 227/2., 209/1., 227/2., 80., 202/1-2., 227/2., 240/1-son, diğer sanıkların eylemlerine uyan Türk Ceza Yasası'nın 220/2 maddeleri uyarınca cezalandırılmaları için haklarındaki son soruşturmanın Konya Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılıp yapılmasına karar vermiştir.

Konya 2. Ağır Ceza Mahkemesi, 27.7.1981 gününde, 1981/123-172 sayılı ile; sanığın sıkıyönetim görevlisi olarak sıkıyönetim faaliyetleri içinde bulunduğu sırada işlendiği iddia olunan suçun, 1402 sayılı Yasa'nın 14/1. maddesine göre sıkıyönetim askeri mahkemesinin görevine girdiği,

Konya Sıkıyönetim Komutanlığı Askerî Mahkemesi, 15.10.1981 gününde, 1981/442-365 sayılı ile; sanığa atılı suçun, sıkıyönetim hizmet ve görevleri ile ilgisinin bulunmadığı tamamen adli ve idari görevin suistimali suretiyle işlenmiş oldukları,

Gerekçeleriyle görevsizlik kararı vermişlerdir.

.... /

Böylece, her iki mahkemenin kesinleşen görevsizlik kararları arasında 2247 sayılı Yasa'nın 14. maddesinde belirtilen olumsuz görev uyumsuzluğu doğmuştur.

İNCELEME VE GEREKÇE: Türk Ulusu adına yargı yetkisini kullanan Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü, Kenan Terzioğlu'nun Başkanlığı'nda, İsmail Oğuz, Nevzat Doğan, Y. İmet Ayer, Yaşar Çiftçioğlu, Hasan Çelikkale ve Nail Yücel'in katılmaları ile yaptığı, 28.6.1982 günlü toplantıda, geçici raportör Hâkim Tulez Barutoğlu'nun raporu ile dosyadaki belgeler, okunduktan; toplantıya, Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Uyuşmazlık Ganioglu ile Askerî Yargıtay Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Mustafa Güzel'in Adli Yargı yerinin görevli olduğu yandaki sözlü açıklamaları dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

Suç, tüm yurdu kapsamına alarak 12.9.1980 gününde ilân edilen sıkıyönetimden sonra, 13.2.1981 de işlenmiştir.

Suçun, sıkıyönetim ilânından sonra işlenmesi nedeniyle, görevli yargı yerinin belirlenmesinde 1402 sayılı Yasa'nın 15. maddesinin gözönünde tutulması ve eylemin sıkıyönetim ilân ve faaliyetlerine ilişkin olup olmadığının açıklıkla ortaya konulması gerekir.

Sanığın cezalandırılması istenen yasa maddeleri 1402 sayılı Yasa'nın 15. maddesinde yer almadığı gibi, sanığın işlediği suçların siyasal ve ideolojik amaçlı olmadığı sıkıyönetim ilân ve faaliyetlerine ilişkin bulunmadığı dosyada bulunan belgelerin incelenmesiyle belirlenmiştir.

Hernekadar Konya Ağır Ceza Mahkemesi Sıkıyönetim Yasası'nın 14. maddesini kararına dayanak yaparak görevsizlik kararı vermiş ise de, anılan 14. maddeye göre "Sıkıyönetim komutanlığı emrine giren personelin, sıkıyönetim hizmet ve görevleri ile ilgili olarak veya sıkıyönetim hizmet ve görevlerinin yapılması sırasında işledikleri suçlara ait davalara bakmak görevi" sıkıyönetim askeri mahkemelerine verilmiştir.

Dava konusu olayda, sanığın rüşvet olarak aldığı iddia olunan paraların Temmuz 1980 tarihine rastladığı, o tarihte Konya'da sıkıyönetimin bulunmadığı, çeşitli vesilelerle halktan irtikâp ettiği, zimmetine geçirdiği iddia olunan paraların ve görevin kötüye kullanılmasının sıkıyönetim hizmet ve görevleri ile ilgisi bulunmadığı, sıkıyönetim hizmet ve görevlerinin yapılması sırasında da işlenmediği, hizmetin günlük zabıta görevi türünden olduğu, son soruşturma kararında 13.2.1981 olarak gösterilen suç tarihinin ise daha önce işlenmiş suçların bölük komutanlığınca tesbit tarihi olduğu dosya içeriğinin incelenmesinden anlaşılmıştır.

Ayrıca, 1402 sayılı Sıkıyönetim Yasası'nın 2. maddesinde sıkıyönetim altına alınan yerlerde zabıta kuvvetlerinin bütün teşkilatı ile sıkıyönetim komutanlığının emrine girdiği belirtildikten sonra, "Sıkıyönetim bölgesinde ki zabıta kuvvetleri; sıkıyönetim

tim hizmetlerinin yapılmasından dolayı sıkıyönetim komutanına, bu hizmet dışında kalan hizmetlerin yürütülmesinden dolayı da adli ve idari makamlara karşı sorumludur." denilmektedir.

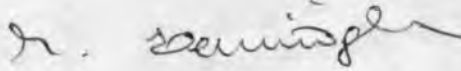
1402 sayılı Yasa'nın 2. ve 14. maddelerinin bir arada değerlendirilmesi sonucu sanığın sıkıyönetim emrine girmekle beraber, sıkıyönetim hizmet ve görevi sayılmayan, sıkıyönetim hizmet ve görevlerinin yapılması sırasında olmayan, günlük zabıta görevini yaptığı esnada işlediği idari ve adli makamlara karşı sorumluluğunu gerektirecek nitelikteki suçlarına ilişkin davanın, Adli Yargı yerinde görülmesi gerekir.

Bu nedenle, Konya 2. Ağır Ceza Mahkemesi'nin görevsizlik kararının kaldırılmasına karar verilmelidir.

SONUÇ: Anlaşmazlığın, niteliğine göre Adli Yargı yerinde çözülmesi gerektiğine, bu nedenle Konya 2. Ağır Ceza Mahkemesi'nin 27.7.1981 günlü, 1981/123-172 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına 28.6.1982 gününde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.

Başkan

Kenan Terzioğlu

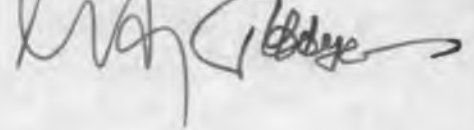
Üye

- İsmail Özü

Üye

Nevzat Doğan

Üye

Y. İsmet Ayer

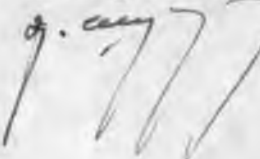
Üye

Yaşar Çiftçioğlu

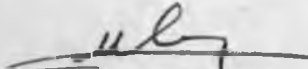
Üye

Hasan Çelikkale

Üye

Nail Yücel

16.7.1982

i/ç

Bu kararın Resmî gazete de yayımı uygundur.

Başkan

15/11/1982

